

بنام خداوند جان و خرد

صنعت

مکمل های تغذیه ای

در ایران و جهان

(چالش ها و فرصت ها)

دکتر محمد مهدی احمدی نیا

نایب رئیس اتحادیه واردکنندگان مکمل های غذایی رژیمی

منظور از صنعت مکملهای تغذیه ای کلیه بخشهای بازار شامل:

۱- واردات محصولات ساخته شده

۲- تولید محصولات در ایران

۳- واردات بالک و بسته بندی آنها در ایران (تحت لیسانس شرکت خارجی

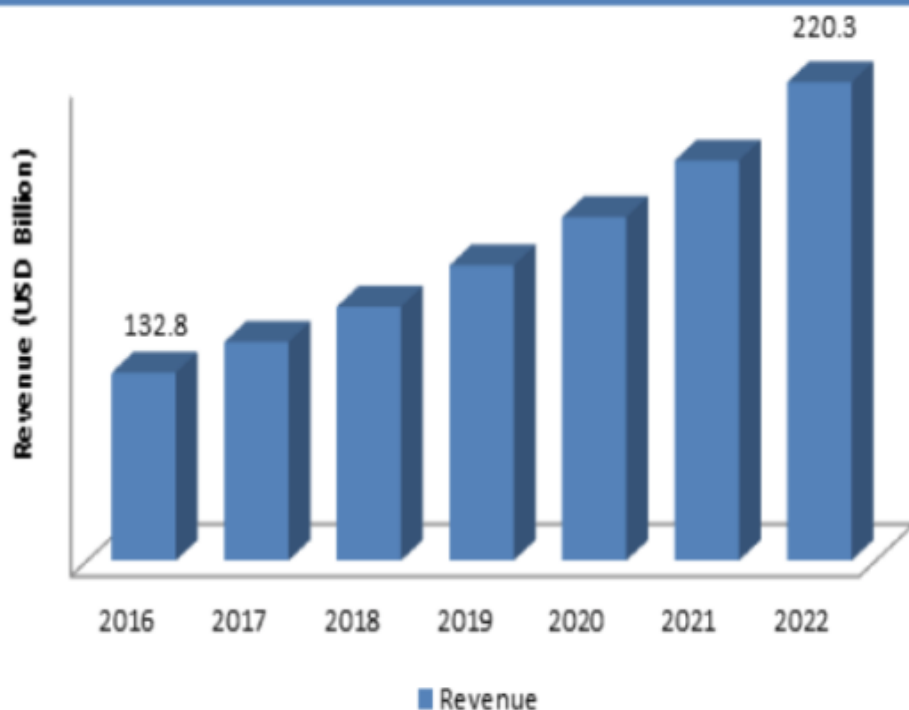
۴- تولید تحت لیسانس شرکتهای خارجی

۵- واردات و تولید مواد اولیه و

صنعت مکمل در جهان

صنعتی نسبتاً جدید و بشدت در حال توسعه در سطح جهانی میباشد :

Global dietary supplement market, 2016 - 2022 (USD Billion)

Source: Zion Research Analysis 2017

۸٪

سرعت رشد جهانی :

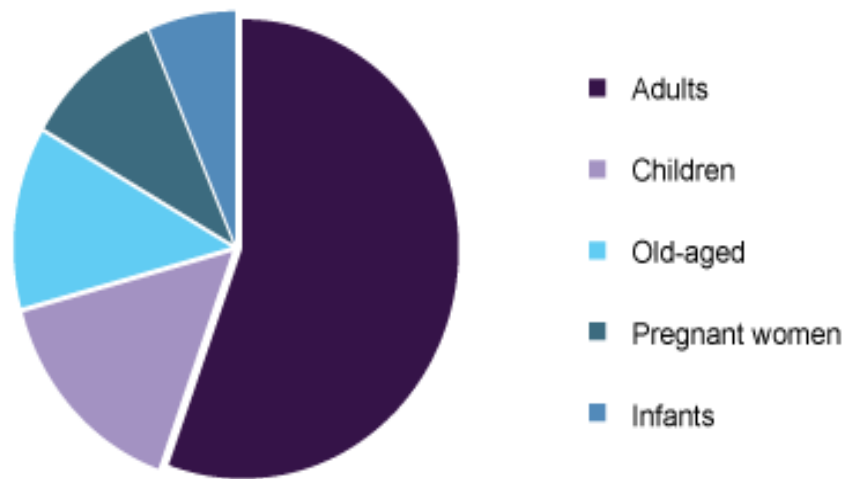
۱۵۰ میلیارد دلار

حجم بازار در سال ۲۰۱۷ :

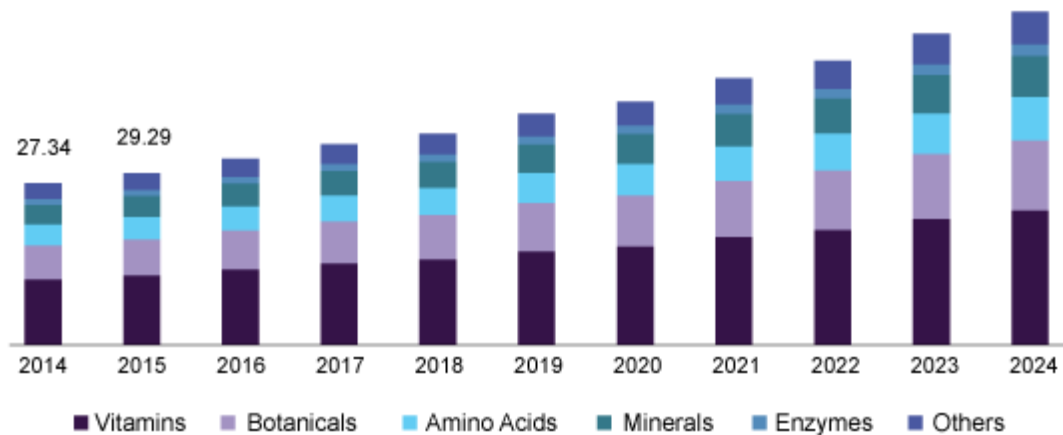
۲۲۰ میلیارد دلار

پیش بینی حجم بازار در سال ۲۰۲۲ :

Global dietary supplements market share by end-use, 2016 (%)

U.S. dietary supplements market size, by ingredient, 2014 - 2024, (USD Billion)

صنعت مکمل در ایران

متأسفانه بدلیل ضعف شدید در آمار و اطلاعات ، مقادیر دقیقی از حجم بازار ایران در دست نیست ولیکن با توجه به آمار واردات تهیه شده توسط اتحادیه واردکنندگان مکمل و امار بسیار تقریبی تولید، آمار زیر بسیار محتمل می باشد :

- واردات سال ۲۰۱۷ : ۱۲۰ تا ۱۴۰ میلیون دلار

- تولید سال ۲۰۱۷ : ۳۰۰ تا ۴۰۰ میلیون دلار

جمعا (حجم بازار) ۴۲۰ تا ۵۴۰ میلیون دلار

که در چند سال قبل از ۲۰۱۷ این مقادیر تقریبا بالعکس بوده است و در سالهای

دور تر حجم کل بازار بیش از این بوده است !! که این به معنای **سرعت**

رشد منفی است.

این در حالیست که با توجه به نسبت جمعیت یک درصدی ایران به جهان ، حداقل ظرفیت بازار مصرف داخلی ایران :

- نیاز مصرف داخلی در سال ۲۰۱۷ : ۱.۵ میلیارد دلار

و با توجه به بازار امریکا ، حداکثر سقف کشور ما از مصرف داخلی و صادرات :

- سقف مصرف داخلی و ظرفیت صادراتی سال ۲۰۱۷ : ۸ میلیارد دلار

نتیجه :

با توجه به موارد ذیل :

- اهمیت مکملها در ارتقا سلامت ، کمک به درمان و کاهش هزینه های درمان با پیشگیری از بسیاری بیماریهای پرهزینه و ...
- تامین کمتر از نصف متوسط مصرف مکملهای تغذیه ای جهانی در کشور (اعم از طریق تولید و واردات و ...)
- ظرفیت و موقعیت و فرصت بسیار مناسب ایران باتولید اعم از تحت لیسانس و داخلی و شعبات کارخانجات خارجی و صادرات محصولات به منطقه تا میزان بیش از ۸ میلیارد دلار
- توان بالقوه وارد کنندگان به انتقال تکنولوژی (به شرط حجم فروش بالای ترقیب کننده)
- اهمیت جایگزینی صادرات نفتی با محصولات غیر نفتی در کشور
- مضرات به مراتب بالاتر قاچاق محصولات سلامت محور بر سلامت مردم
- و

به وضوح میتوان دریافت که:

ما تارسیدن به متوسط مصرف جهانی مکملها و تامین سلامت از این راه و تا متوسط بازار جهانی قاصله ۲۰۰ در صدی داریم و قادر به ایجاد بازار صادراتی و تبدیل شدن به مرکز خاورمیانه ای این صنعت میباشیم ، و سیاستهای انقباضی و محدود کننده در هر یک از بخشهای این صنعت هم از لحاظ تاثیرات منفی بسیار فراوان بر سلامت جامعه و کیفیت محصولات و هم بلحاظ تاثیرات زیان بار و مخرب اقتصادی و توسعه ای ، دارای تبعات جدی و گاه جبران ناپذیری میباشد.

و این زببنده هیچیک از:

- اجزای صنعت (اعم از تولید و واردات و صادرات و تحت لیسانس و مواد

اوله و ...)

- اهداف وزارت بهداشت در تامین بهینه سلامت مردم و ارتقا کیفیت

محصولات

- سیاستهای اقتصادی کشور

نبوده و نمیباشد و واضحاً در تناقض و تضاد با آنها نیز هست. لذا در حال حاضر تمامی اجزا صنعت نیاز به رشد و حمایت هوشمندانه و هدفمند و برنامه ریزی بلند مدت دارند تا با جذب سرمایه گذاران داخلی و خارجی و عرضه محصولات با کیفیت بالا موجب تامین سلامت مردم و تقویت صادرات و اقتصاد کشور گردد.

برخی چالشهای واردات محصول نهایی و بالک :

- ۱- ثبت و مدت زمان کوتاه (یکساله) IRC مکمل ها
 - ۲- تعیین سقف واردات برای هر محصول و عدم تجمیع آن (محصول امریکایی ۱۵۰ و محصول غیر امریکایی ۴۰۰ هزار یورو) که موجب عدم امکان برنامه ریزی گردیده است.
 - ۳- مشکلات ارزی و تحریمها
 - ۴- جلوگیری از واردات حدود ۵۰ قلم مکمل به جهت حمایت از تولید
 - ۵- عدم حمایت صحیح از تولید تحت لیسانس (تعیین حجم خرید ، سیاستهای چندگانه در حمایت از تولید تحت لیسانس و بالک و)
 - ۶- قاچاق محصولات
 - ۷- تعیین تعرفه بالای گمرکی و شکایت از قیمت بالای مکمل نسبت به محصول تولید داخل!
 - ۸- ورشکستگی بسیاری از شرکتهای واردکننده بدلیل کاهش شدید حجم واردات بدلائل خارجی و داخلی
- بنظر میرسد در ایران نسبت به سایر کشورها توجه لازم و کافی به هیچیک از اجزای صنعت مکمل (بالاخص واردات) صورت نمیگیرد در حالیکه این صنعت یک فرصت ارزشمند هم بلحاظ تامین بهینه سلامت کشور و هم بلحاظ حمایت از اقتصاد بطور مستقیم (صادرات و ...) و هم غیر مستقیم (صرفه جویی هزینه سلامت و درمان و افزایش توان نیروی کار) میباشد امید که با رفع چالشها فرصت سوزی نکنیم.

با امید روزهای بهتر و سلامتی بیشتر ایران و ایرانیان